

SENDİKACILARIN SİYASAL FAALİYETİNE KISITLAMA

Aydınlık Gazetesi, 19 Ocak 2015

Yıldırım Koç

Milletvekili genel seçimi 7 Haziran 2015 günü yapılacak. Bu tarihten geriye doğru hesaplanacak 90 günlük sürenin ilk günü, diğer bir deyişle, 9 Mart 2015 Pazartesi, seçimin başlangıç tarihi kabul edilmektedir.

2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanununa göre, sendikaların yönetim ve denetim kurullarında görev yaparken milletvekili aday olmak isteyen sendikacıların en geç 10 Şubat 2015 günü saat 17.00'ye kadar bu görevlerinden istifa etmeleri gerekiyor.

Bu tarihe kadar görevlerinden istifa etmeyenlerin aday olmaları olanaklı değil.

Bu düzenleme son derece anti-demokratiktir. Ancak ne yazık ki yürürlükte ve kurallara uyulmaması durumunda ilgili sendikacı açısından çok olumsuz sonuçlar doğurabilir.

Önce bu konunun geçmişine ve bugünkü durumuna özetle bakalım.

MİLLETVEKİLLİĞİ İLE SENDİKA YÖNETİCİLİĞİ BAĞDAŞMAZ GÖREVLERDİR

12 Eylül 1980 darbesi sonrasında sendikal alanda getirilen kısıtlamalardan biri, Anayasanın 82. maddesine konan hükümle, sendika yöneticiliği ile milletvekilliğinin bağdaşmaz görevler kabul edilmesiydi. Bu düzenleme günümüzde de geçerliliğini korumaktadır.

Ayrıca 31.10.1984 gün ve 3069 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Üyeliği ile Bağdaşmayan İşler Hakkında Kanun'da milletvekillerinin sendikalarla ilişkilerine ilişkin yasak daha da pekiştirildi.

1983 yılında kabul edilen 2821 sayılı Sendikalar Kanununun 37. maddesi de, mahalli idareler ve milletvekili seçimlerinde aday olan sendika ve konfederasyon yöneticilerinin sendika ve konfederasyon organlarındaki görevlerinin, adaylık süresince **askıda kalmasını** ve seçilmeleri halinde bu görevlerinin sona ermesini öngörüyordu.

8.4.2010 gün ve 5980 sayılı Kanunla, Milletvekili Seçimi Kanunu değiştirilerek, sendika yöneticilerinin milletvekili aday olmaları durumunda, "genel ve ara seçimlerin başlangıcından bir ay önce" **görevlerinden istifa etme** koşulu getirildi. Aynı kanunla, sendikalara ait bina ve tesislerin seçim bürosu olarak kullanılamayacağı kısıtlaması kondu.

"Adaylık için görevden çekilmesi gerekenler" başlıklı 18. madde şöyledir:

"Hakimler ve savcılar, (...) yüksek öğretim kurumlarındaki öğretim elemanları, (...) kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile **sendikalar (...)** **yönetim ve denetim kurullarında görev alanlar genel ve ara seçimlerin başlangıcından bir ay önce** seçimin yenilenmesine karar verilmesi halinde yenileme kararının ilanından başlayarak yedi gün içinde **görevlerinden ayrılma isteğinde bulunmadıkça adaylıklarını koyamazlar** ve aday gösterilemezler.

KURNAZCA ÇÖZÜMLER İŞE YARAMAZ

2010 yılında kanunda bu değişiklik yapılarak sendika yönetim ve denetim kurullarında görev alanlar hakkında bu kısıtlamalar getirilirken sendikalardan hiçbir tepki gelmedi.

Bazı sendikacılar, ilkesel tavır koymak yerine kurnazlığa başvurdu. Seçilmeme olasılığı da bulunan sendikacı bir istifa dilekçesi hazırladı; ancak bu dilekçe işleme konmadı. Seçilmezse dilekçe yırtılıp atıldı; seçilirse işleme kondu. Sendikadan kimse ihbarcılık yapmazsa, bu kurnazlık işe yaradı.

Şimdi bazı sendikacılar yeniden aynı kurnazlığa başvurabilir. Ancak sendikacılık kurtlar sofrasıdır. Herkes bir diğerinin açığını arar. Doğru tavır, aday olacakların 10 Şubat 2015 itibarıyla sendika yönetim ve denetim kurullarındaki görevlerinden istifa etmeleri, sendikadan aylık almaya son vermeleri ve bir daha sendikadaki görevlerine geri dönmemeleridir.